

podravske kronike

Dok se još jedna godina u nizu polako, ali sigurno primiče svome kraju, za neke više, a za neke manje s(p)retnom, podravski Kroničar, iscrpljen od pomnog cjelogodišnjeg kroničarenja, nesiguran zdvaja: čime započeti? Što izostaviti, a što ni pod koju cijenu ne ispustiti? Jer nehotičnost kroničaru ne može biti alibi, već samo teret: kako mu je moglo *ovo* promaknuti, ako mu je glavna zadaća da mu ne promakne *ništa*?, mogli bi se pitati razočarani čitatelji. Ali neka budu blagi, jer promaknuti je moglo štošta. Štofa (i štoša) bilo je komotno za nekoliko podravskih godišnjih kronika „od berbe do berbe“, pa se može činiti da su se događaji međusobno nadmetali u vlastitoj izuzetnosti za svoje počasno mjesto u rubrici „Naj-naj“. Jedina kvaka je u tome što takva rubrika u Podravskom zborniku (još uvijek) ne postoji.

Mnogo toga zanimljivog donijelo je skatiranje bespućima podravskih zbivanja, afera, (ne)uspjeha, podviga, čuda i dakako - pikanterija. Jer, zasigurno ćete se složiti, nema kronike do one koja barem malo ne pripečne i ne zagolica. A u ovih godinu dana bocnuti je moglo zaista štošta. I to ne samo nezaposle-

nost, koja je protekle godine neslavno obarala sve rekorde, pa čak ni dvije omražene *-lizacije* (legalizacija objekata i fiskalizacija) koje su - kao da i bez njih nije dovoljno gusto - mnogi- ma izbile novac iz džepova, već i nešto naoko toliko banalno i smiješno poput uboda komaraca. Jer teško se sjetiti kad su naslovne stranice podravskih glasila u tolikoj mjeri punili komarci, koji su na naše prostore izvršili pravi pravcati desant (a o drugim biblijskim pošastima poput najezde žaba u Koprivnici da i ne govorimo). Ili pak nešto toliko nestvarno poput poteza Zvonimira Mršića, šefa Uprave Podravke, koji si je povećao plaću na sitnih 45.000 kuna. A to se, da stvar bude zanimljivija, odvijalo u godini u kojoj su koprivnički prehrambeni div uzdrмали valovi otkaza, ne pretjerano blistavi poslovni rezultati, odluke o zatvaranju Studenca, pekare te brojni drugi manji i veći potresi... Sve u svemu, za radnike Podravke bila je to godina velikih neizvjesnosti. Za razliku od istoimenog koprivničkog rukometnog kluba, koji je nakon neslavnog oprostaja od europskih natjecanja krenuo u proces preoblikovanja, što bi dugoročno (a za to će najbolji su-

dac biti vrijeme, pa ćemo njemu prepustiti da prosuđuje i sudi) trebalo donijeti financijsku stabilnost klubu, za koprivničkog prehrambenog giganta preoblikovanje je nešto čemu se još uvijek ne nazire kraj.

S otkazima nema problema donedavna đurđevačka gospodarska perjanica Natura Agro, koja se poput feniksa podigla iz pepela. Novi vlasnik, pulski Betoven, pogone pekare prenamijenio je za proizvodnju mlijeka, i to - vidi čuda! - uspješno. I dok se Natura tako, nadamo se, obranila od propasti, i dok su se Đurđevčani još jednom obranili od zlih i opakih Turaka tijekom Picokijade koja je zabilježila rekordan broj posjetitelja, pobjedu je zabilježila i đurđevačka Gruntovnica. Zlosutna govorkanja i kuloarska šaputanja nisu se naposljetku obistinila, pa se Gruntovnica u Đurđevcu, usprkos prvotnim najavama da će biti ukinuta, i dan-danas nalazi na istoj lokaciji. A malo je falilo da ne bude drukčije: put pod noge i pravac Koprivnica.

I ne bi, zapravo, onome tko u nju svrati bilo nimalo dosadno. Naprotiv. Uzmimo već samu činjenicu da je život u podravskoj metropoli nerijetko protjecao u znaku raznoraznih *sanacija* koje su uzburkale koprivničke (političke) duhove: ravnatelj koprivničke Opće bolnice dr. Tomislav Bardek preko noći je (i dakako, uz veliku političku halabuku, peripetije i odmjeravanja političkih mišića) postao njezin sanacijski upravitelj, u Podravki se, kao što smo već rekli, otkazima pokušalo sanirati loše poslovanje, dok je koprivničku kulturnu scenu u svibnju oživjela izložba pod nazivom „Vruća juha“, koja je pak nastojala sanirati dugogodišnji muk nataložen oko vrlo žive koprivničke omladinske kulture sedamdesetih i osamdesetih godina prošloga stoljeća. Ali, da stvar bude zanimljivija, koprivničkim sanacijama ni tu nije kraj. Jer sanirati je trebalo i štetu nakon vodenog Uskrsa i izlivanja potoka Koprivnica, pri čemu se i ove godine (dakako, u prigodno vrijeme - onda kad je zagustilo) postavilo pitanje odgovornosti za ove nemile događaje.

No proteklu su godinu ipak u manjoj mjeri pratile katastrofične slike prirode. Bilo je i pomirljivijih, da ne kažemo produktivnijih napora između nas Podravaca i prirode. Tako su, primjerice, na krovu sportske dvorane u Novogradu Podravskom niknuli solarni paneli,

čime je ova općina postala prva u Koprivničko-križevačkoj županiji koja se može pohvaliti solarnom elektranom. A Koprivnički Ivanec po svoj će se prilici ubrzo moći hvaliti novom elektranom na drvenu biomasu (tzv. Friščiće-va elektrana), usprkos brojnim polemikama koje su je u stopu pratile još od njezine idejne faze. Sve u svemu, i ove godine se marljivo (g)radilo u našim krajevima. U Novom Virju i Koprivničkim Bregima otvoreni su novi vrtići, što je razveselilo mališane, ali i njihove roditelje, Kalinovčani su krenuli u izgradnju školske sportske dvorane, koprivničko groblje pak resi nova, dugoočekivana i dugonajavljivana mrtvačnica, osnovnoškolci iz Sokolovca napokon su dočekali priključenje na vodovod, a djeca iz koprivničkog doma Svitanje u proljeće su dočekali preseljenje... i tako dalje.

I podravsku kulturu i umjetnost u proteklih je godinu dana obilježilo niz značajnih zbivanja. Najupečatljiviji događaj bila je vijest o smrti doajena hrvatskog naivnog slikarstva Ivana Večenaja Tišlarova u 93. godini života. No nije samo crnilo zavilo naivnu umjetnost, jer je u svibnju upriličena izložba pod nazivom „Hlebinska škola“, i to u dalekom Marseilleu, europskoj prijestolnici kulture u 2013. godini, da bi svega nekoliko tjedana kasnije drugi bard naivne umjetnosti, Mijo Kovačić, proslavio šest desetljeća svog umjetničkog rada. I mi se, dakako, pridružujemo čestitkama. Čestitati možemo i protagonistima naše književne scene: Marko Gregur okitio se nagradom Prozak za 2012. godinu, dok je Milan Frčko dobitnik nagrade Fran Galović za zbirku poezije *Predšpiglom*. Akad smo već kod Frana Galovića, koprivnička knjižnica koja ponosno nosi njegovo ime postigla je još jedan zapažen uspjeh, i to u međunarodnim razmjerima. Naime, u danskom gradu Aarhusu uručena joj je međunarodna nagrada za inovativne programe u narodnim knjižnicama. Koprivničkim knjižničarima želimo da i dalje ne odustaju od vlastite inovativnosti. Inovativnost želimo i Renesansnom festivalu, koji je ove godine odlučio stati na kraj ugostiteljskoj plastici i lansirati vlastite, ručno izrađene drvene i keramičke posude za jelo i piće. Zgodna fora, složili su se mnogi. Bilo je i pive od koprive, ali ne previše.

Jubileji i obljetnice u proteklih godinu dana u Podravini nisu bile rijetkost, a što bi

bila kronika bez značajnih obljetnica? Vrijedi se prisjetiti da su Kunovčani obilježili 110. obljetnicu seljačke bune protiv Khuena Heđervaryja, dok su Ludbrežani svečano proslavili 500. godišnjicu svoga grada, a ujedno i 500. obljetnicu od prikazanja čuda hostije u Presvetu Krv Kristovu. Ludbrežanima čestitamo na ovoj velikoj obljetnici i ne preostaje nam ništa drugo osim da im poželimo - sretnih i uspješnih narednih petsto godina.

Hoće li toliko doživjeti i koprivničko Medijsko sveučilište, oko kojeg se u posljednje vrijeme prašina ipak donekle slegla, a glasovi kritičara postali malčice tiši, teško je predvidjeti. Ostavit ćemo to nekom drugom kroničaru iz daleke budućnosti. U našu ovogodišnju kroniku zasad neka uđe nimalo nevažan podatak da je Medijsko sveučilište u ožujku integrirano s Veleučilištem u Varaždinu i da je održana prva konstituirajuća sjednica Senata. A igrom slučaja ili ne, u ožujku smo bili svjedoci još jednog događaja koji bi trebao biti od iznimne važnosti za razvoj i promicanje obrazovanja i znanosti na ovim prostorima. U Križevcima je naime svečano otvoren Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Bilo je na našim prostorima i onih manje lijepih zbivanja, pa čak i onih koja su punila rubrike crne kronike, a svejedno svojom neobičnošću zaslužuju komadić prostora u našoj kronici. Jer kako ne spomenuti famoznu hakersku krađu milijunskih iznosa s računa velikih koprivničkih tvrtki (Ligo Grupa, Carlsberg, Hartmann) koja kao da je preslikana s filmskog platna? Ili veliku famu koja je nastala nakon policijske akcije u kojoj je razotkrivena prva hrvatska ilegalna tiskara lažnog novca, smještena u Bjelovaru. To samo po sebi ipak ne bi bilo dovoljno da dobije pokoji redak u našim kronikama da ovu kriminalnu družinu nije okupio baš D.P. iz Gotalova, čime se ovo prekodravsko selo nesretno upisalo u našu rubriku. Spomenuti bismo trebali i Koprivničke Brege, za koje su protekle godine saznali čak i oni koji ni nisu znali da postoji na karti Hrvatske. I to ne samo zbog slasne bregovske pite, koja je našla svoje mjesto u Registru kulturnih dobara Hrvatske, i potom promocije njihove kulturne baštine od strane Povijesnog društva Ko-

privnica, već i zbog tužne vijesti koja je zatekla hrvatsku javnost: Boris Šprem, predsjednika Hrvatskog sabora rodom iz Koprivničkih Brege, preminuo je posljednjeg rujanskog dana na liječenju u dalekom u Houstonu. Ali dok jedni odlaze, drugi se vraćaju. Euforija koja je zavaljala čitavom Hrvatskom nakon oslobađajuće presude hrvatskim generalima nije zaobišla ni Podravinu, odnosno Đurđevac, pa je tako Mladenu Markaču, jednom od oslobođenih generala, u rodnome gradu upriličen svečani doček.

I na samome kraju ovogodišnje kronike nikako ne smijemo zanemariti dva vrlo važna događaja koja su zadesila čitavu Hrvatsku, a tako i Podravinu. Naime, ovogodišnja je kronika Podravskog zbornika po prvi puta *europska*, jer su i Podravci ulaskom Hrvatske u Europsku uniju 1. srpnja 2013. godine i službeno postali Europljani i Europejci. I drugo, spomenimo i to da su ove godine održani lokalni izbori (a kasnije i oni za Europski parlament), čijim akterima nedvojbeno pripada barem dio zasluga u najmanju ruku živopisnih i zanimljivih nekoliko tjedana predizborne kampanje. Podravski su političari i ovaj put pokazali i dokazali koliko su marljivi i radišni, pa smo ih u lokalnim tjednicima mogli vidjeti na najrazličitijim mjestima i najrazličitijim funkcijama. Nakon izbora su, dakako, sukladno pravilima dobrog (postizbornog) ukusa, takve slike ipak iščeznule. U nekim sredinama izbori nisu donijeli ništa novo, niti su se promijenili politički protagonisti; u nekim su se pak sredinama pojavila nova lica, i to ne samo nova nego i mlada - primjer je 23-godišnji načelnik Leграда Ivan Sabolić, najmlađi načelnik Koprivničko-križevačke županije, a ujedno i jedan od najmlađih u Hrvatskoj. Drugdje pak političkim kandidatima nakon teško izvojevanih pobjeda nije preostalo ništa drugo nego da se u očaju - uhvate za glavu. Primjer je to friškog đurđevačkog gradonačelnika Ivana Lackovića koji je, zaštićen financijskim stanjem koji je zatekao, odlučio sebi i gradskim namještenicima skresati plaće...

Kao što ćemo i mi morati skresati ovu našu podravsku kroniku, jer neka mjera mora se znati i poštivati. Sretnih i veselih narednih godinu dana želi vam vaš

KRONIČAR

Predsjednik Republike Hrvatske dr. Ivo Josipović na *Podravskim motivima*.

Kuhanje pive od koprive na *Renesansnom festivalu*.

Fiskalizacija na
koprivničkoj tržnici.

Gradnja nove
mrtvačnice na
koprivničkom groblju.

Nevrijeme početkom
lipnja u Koprivnici.

Natura Agro ponovno pokrenula proizvodnju.

Doček oslobađajuće presude generalu Markaču u Đurđevcu.

Prosvjed seljaka kod Ludbrega sredinom kolovoza.

Granični prijelaz Gola.

Rušenje bajti
na Jegenišu.

Poplava u Koprivnici
krajem ožujka.

Poplava i u Torčecu...

Sa snimanja *Lijepom našom* u Molvama.

Povratak kupaća na Šodericu.

